

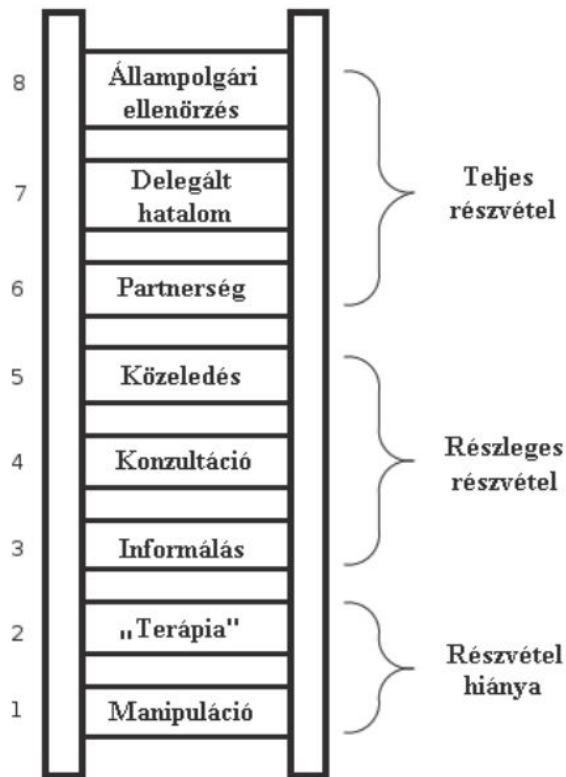
Rendszerszint Műhely

Maradj a demokrácia őre!

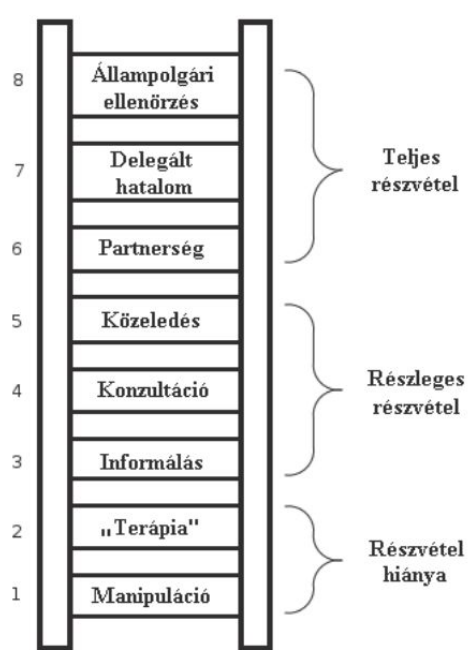
cka.hu

Arnstein részvételi létrája

Forrás: Arnstein 1969.

Arnstein részvételi létrája - "A részvétel hiánya"

Forrás: Arnstein 1969.

Manipuláció, Terápia:

Cél: a támogatás megnyerése.

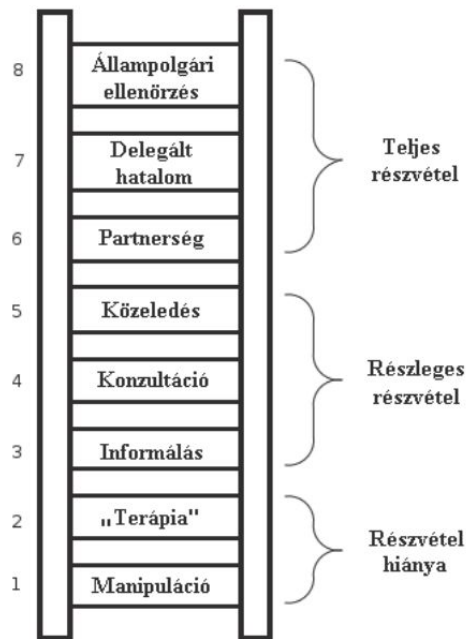
Manipuláció: a részvétel általában pusztán szóbeli pr-eszköz.

Terápia: mivel a képviselők szerint az emberek nem képesek aktívan részt venni a döntéshozatalban, ezért paternalista, atyáskodó módon kezelik az érintetteket.

- propaganda, dezinformáció, álhír, félrevezetés, részinformáció

Nem részvételiség, azonban részvételi eszközöket is használhat, pl.: kérdőív, fórum, fogadóóra, konzultáció.

Arnstein részvételi létrája - "Részleges részvétel"

Forrás: Arnstein 1969.

Cél: a döntések támogatottságának növelése

Informálás:

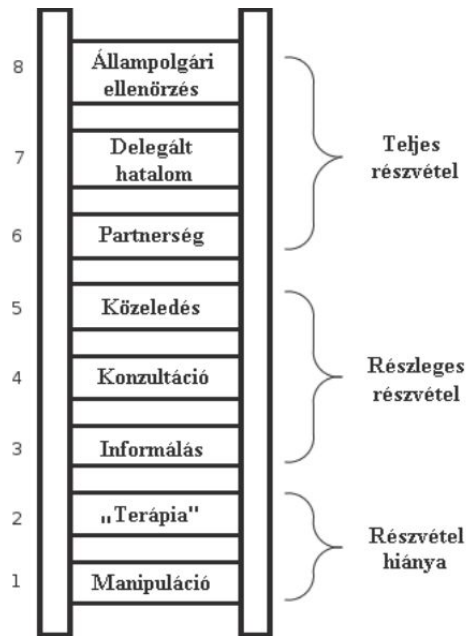
Nem valós részvétel, egyirányú csatorna.

Eszközei, pl.:

- média
- weblap
- lakossági fórum, tájékoztató események
- felmérések, kérdőívek

Nincs kapcsolat a szereplők között. Információk valódisága és teljessége!

Arnstein részvételi létrája - "Részleges részvétel"

Forrás: Arnstein 1969.

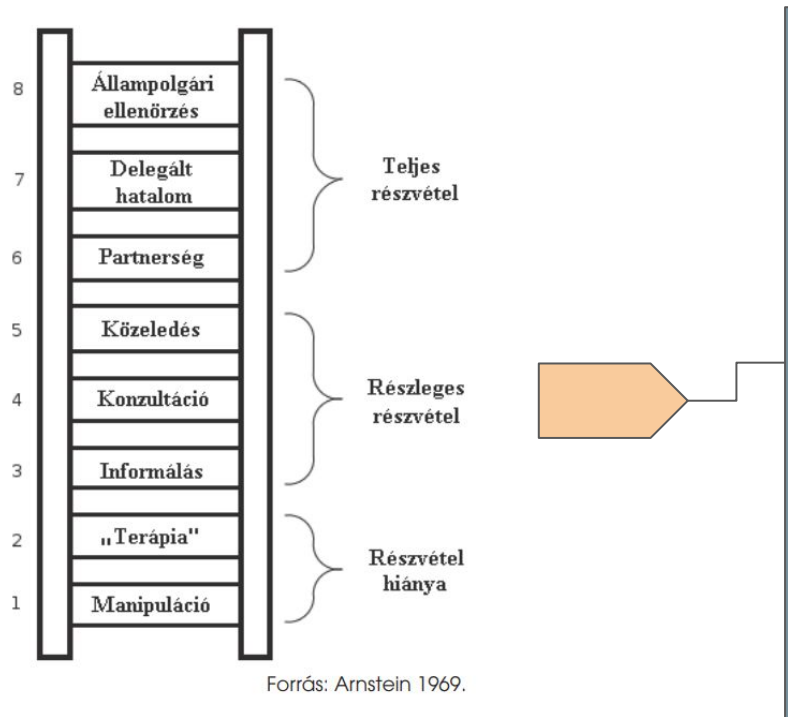
Konzultáció:

Nincs garancia a javaslatok befogadására, a döntés teljes egészében felül marad.

- műhelymunkák
- beszélgetések, meghallgatások

Rövid, felszínes kapcsolat a szereplők között.

Arnstein részvételi létrája - "Részleges részvétel"

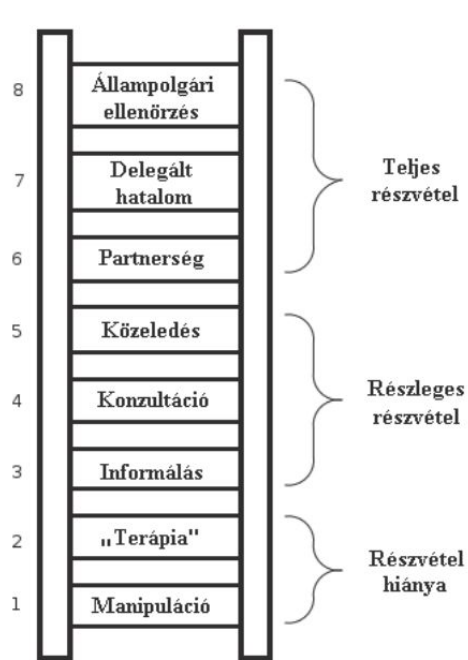

Közzeledés (kiengesztelés):

Célja a konfliktus kezelése, bizalmatlanság, ellenséges hangulat megszüntetése. Egyes érintetteket bevonnak (békítés céljából), pl. környezeti konfliktus esetén a döntéshozók a kevésbé radikális szervezeteknek ad partneri pozíciót, kifogva a szelet a radikálisabbak vitorlájából.

- mérsékelt csoportok bevonása
- tárgyalás, beleszólási, tanácskozási jog
- a döntés felül marad

Arnstein részvételi létrája - "Teljes részvétel"

Forrás: Arnstein 1969.

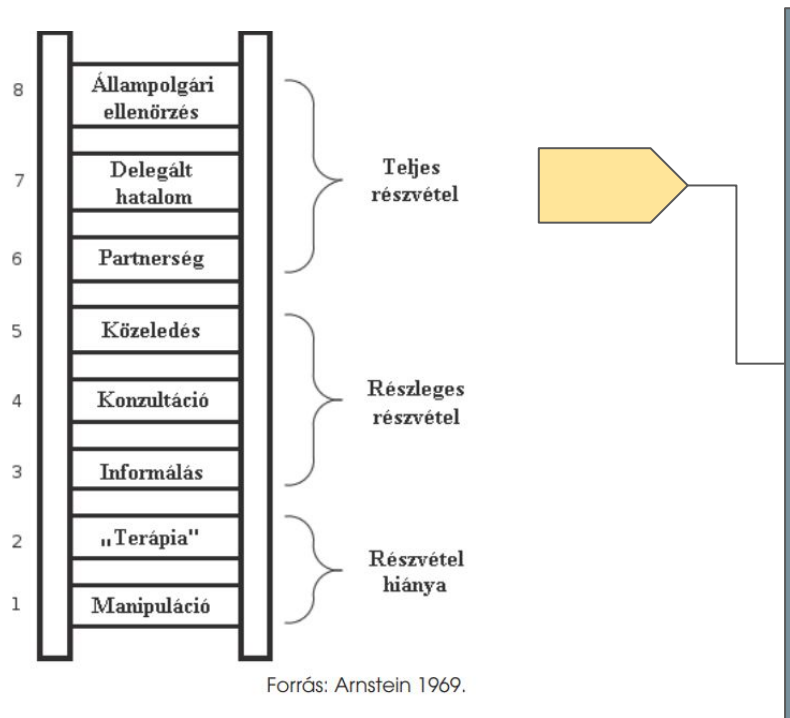
Cél: érdemi részvétel

Partnerség:

Bizonyos döntésekhez szükséges felelősség megosztása.

- szakpolitikai testületek
- bizottságok

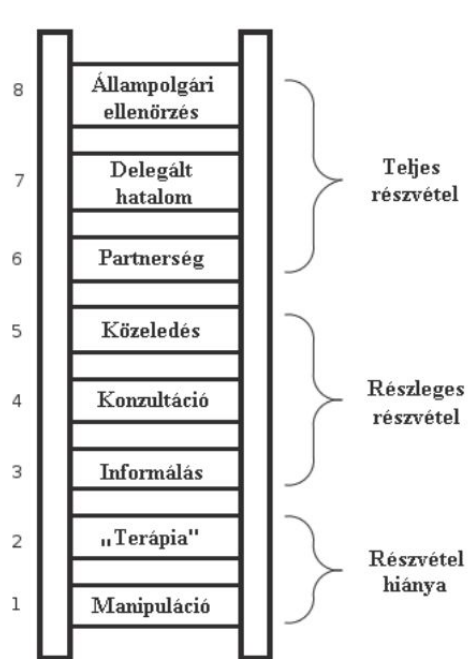
Arnstein részvételi létrája - "Teljes részvétel"

Delegált hatalom:

Valódi hatalom egy-egy projekt, folyamat, intézmény irányításában. Állampolgári többség a döntéshozó szervben. Nyilvános elszámoltathatóság.

Arnstein részvételi létrája - "Teljes részvétel"

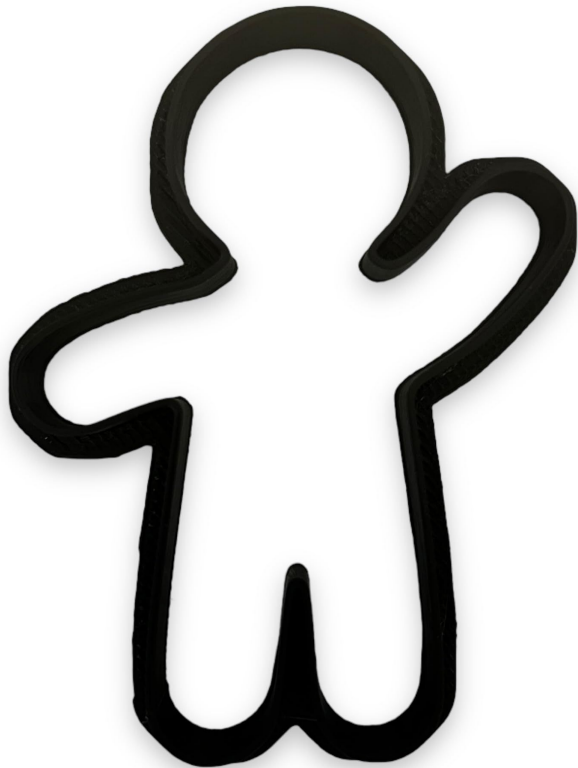

Forrás: Arnstein 1969.

Állampolgári ellenőrzés:

A résztvevők / lakosok irányítják az intézményt / politikát / projektet, teljes felelősséggel tartozhatnak a politikai és irányítási szempontokért, tárgyalóképesek kívülálló felekkel.

A tudatos állampolgár

- közügyekben tájékozott
- böngészi a komm. helyeket, eljár fórumokra, figyeli a döntéshozókat és döntéshozatali folyamatokat.
- érzékenység, figyelem, mikor sérül a jog
- informáltság, tájékozottság több forrásból
- kapcsolatépítés, nyitottság, bevonó
- aktívan tenni akar a pozitív változásért
- felméri az erőforrásokat
- jó személyes és online komm. kompetenciák
- megfogalmazza a problémát
- stratégiai látásmód
- kitartás, állhatatos, türelmes, példamutató
- kreatív, ötletes, kíváncsiság
- kritikus gondolkodás
- legyen javaslata
- elfogadja, hogy több igazság van
- bátor, határozott, céltudatos
- önképzés (vitakultúra, hatékony komm.)
- tudatos idő és energiamanagement
- valódi aktív jelenlét
- cselekvő remény
- kompromisszumkeresés
- felismeri, hogy hatalom van a kezében
- önálló véleményt alkot
- aktív kezdeményezőkézség
- szolidáris érzés, motiváció, szervezőkézség, tapasztalat, empátia, kockázatvállalás

Ideális állampolgár?

Példák

Civil szerveződések által kezdeményezett polgári részvételi módok:

- Testületi ülések követése
- Részvétel testületi/ bizottsági üléseken
- Költségvetés vitája (kérdések, javaslatok benyújtása, beszámolás, híradás a vitáról)
- Részvétel közösségi költségvetésben
- Önkormányzati átláthatóság ellenőrzése (Ez a Minimum! az önkormányzatokban)
- Közérdekű bejelentés
- HEP - Helyi Esélyegyenlőségi Program
- Köztéri fórum/ civil séta, közéleti műhelyek szervezése
- (Alternatív) közmeghallgatás
- Számadó fórum/ jelöltfórum
- Közösségi tervezés
- demonstráció
- flashmob
- sztájk
- Közösségi programok
- Tematikus informálás
- Helyi nyilvánosság megteremtése
- Nyílt levelek
- Kitelepülés, pultozás, petíció
- Közadat igénylés
- Online/offline kérdőív

<https://beleszolok.hu>

cka.hu

Résztvételi évkör

ősz

tél

A közösségszervezés folyamata

KÖVETKEZŐ ESEMÉNYEINK, SZAKMAI KÉPZÉSEINK:

Program:	Időpont:
Közösségszervezők Nyári Országos Talákozója, Kunbábony	2026. július 3-5.
Rendszerszint műhely - Hogyan építs csoportot? - online	2026. szept. 16.
Rendszerszint műhely - Hogyan tarts fenn csoportot? - online	2026. szept. 17.
Kommunikáció és fenntarthatóság kis költségvetéssel - online	2026. szept. 30.
Résztvételi eszközök a helyi döntéshozatalban - online	2026. okt. 7.
Résztvétel Hónapja eseménysorozat - országos	2026. október
Döntéshozatal és moderálás a csoportban	2026. nov. 13.

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

A szakmai anyag és az erre épülő programok megvalósítását
támogatta az ECAS és az Európai Unió

Co-funded by
the European Union